

«Қарағанды облысының
экономика басқармасы» ММ
басшысының

2021 жылғы «08» 01. 2021
№ 29 бұйрығымен
БЕКІТІЛГЕН

Handwritten signature in blue ink.

Қарағанды облысы білім басқармасының
Қарағанды қаласы білім бөлімінің
«Сәкен Сейфуллин атындағы гимназиясы»
коммуналдық мемлекеттік мекемесінің
ЖАРҒЫСЫ

1 Тарау. Жалпы ережелер

1. Қарағанды облысы білім басқармасының Қарағанды қаласы білім бөлімінің «Сәкен Сейфуллин атындағы гимназиясы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі – гимназия) заңды тұлға мәртебесіне ие коммерциялық емес ұйым болып табылады, өз қызметін жүзеге асыру үшін мекеме ұйымдық-құқықтық нысанында құрылған.

2. Мемлекеттік мекеменің түрі: коммуналдық.

3. Мемлекеттік мекеме облыстың жергілікті атқарушы органының шешімімен құрылады.

4. Мемлекеттік мекеменің құрылтайшысы: Қарағанды облысының әкімдігі болып табылады.

5. Мемлекеттік мекемені басқару органы: Қарағанды облысы білім басқармасының «Қарағанды қаласы білім бөлімі» мемлекеттік мекемесі болып табылады.

6. Мемлекеттік мекеменің мемлекеттік (қазақ) тілдегі атауы: Қарағанды облысы білім басқармасының Қарағанды қаласы білім бөлімінің «Сәкен Сейфуллин атындағы гимназиясы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі;

орыс тілінде:

Коммунальное государственное учреждение «Гимназия имени Сакена Сейфуллина» отдела образования города Караганды управления образования Карагандинской области.

7. Мемлекеттік мекеменің орналасқан жері: 100012, Қарағанды облысы, Қарағанды қаласы, Қазыбек Би атындағы ауданы, Ерубәев көшесі, үй №43А.

2 Тарау. Гимназияның заңды мәртебесі

8. Гимназияның дербес балансы, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес банктерде шоттары, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы бейнеленген және мемлекеттік мекеменің атауы бар бланкілері, мөрлері бар.

9. Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жағдайларды қоспағанда, Гимназия басқа заңды тұлға құра алмайды, сондай-ақ оның құрылтайшысы (қатысушысы) бола алмайды.

10. Гимназия өз міндеттемелері бойынша өз билігіндегі ақшамен жауап береді. Мемлекеттік мекемеде ақша жеткіліксіз болған кезде оның міндеттемелері бойынша Қазақстан Республикасы немесе әкімшілік-аумақтық бөлініс тиісті бюджет қаражатымен субсидиялық жауаптылықта болады.

11. Гимназияның азаматтық-құқықтық мәмілелері олар Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің аумақтық қазынашылық бөлімшелерінде міндетті тіркелгеннен кейін күшіне енеді. Мемлекеттік мекеменің қаржы-шаруашылық қызметін осы тарауда және өзге де құқықтық

актілерде көрсетілген барлық туындайтын функциялары бар мемлекеттік мекеменің басқару органы жүзеге асыра алады.

3 Тарау. Гимназия қызметінің мәні мен мақсаттары

12. Гимназия қызметінің мәні: жеке адамның, қоғамның, мемлекеттің мүддесі үшін оқыту және тәрбиелеу; баланың жеке басының жан-жақты дамуы үшін қолайлы жағдайлар жасау; білім алушылардың өз бетінше білім алуға және қосымша білім алуға қажеттілігін қанағаттандыру.

13. Гимназияның мақсаты:

1) Қазақстан Республикасының Конституциясында кепілдік берілген азаматтардың белгіленген жалпыға міндетті білім беру стандарттарын тегін орта білім алу құқығын іске асыру;

2) жалпы білім беру бағдарламаларын сапалы меңгеруді қамтамасыз ету;

3) мәдениет деңгейі жоғары, қоғам өміріне бейімделген, кәсіби білім беру бағдарламаларын саналы түрде таңдауға және игеруге дайын зияткерлік тұлғаны қалыптастыру;

4) бейіналды даярлық пен бейіндік оқытуды саналы түрде таңдауға және игеруге дайын зияткерлік тұлғаны қалыптастыру.

14. Гимназия өз мақсаттарына қол жеткізу үшін мынадай қызмет түрлерін жүзеге асырады: бастауыш, негізгі және жалпы орта, қосымша білім беру. Қызметтің барлық түрлері «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 16 мамырдағы № 202 Заңында көзделген рәсімдер орындалғаннан кейін көрсетіледі.

гимназия қызметінің негізгі міндеттері:

1) ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар, ғылым мен практика жетістіктері негізінде тұлғаны қалыптастыруға, дамытуға, қалыптастыруға бағытталған сапалы білім алу үшін қажетті жағдайлар жасау;

2) жеке тұлғаның шығармашылық, рухани және физикалық мүмкіндіктерін дамыту, адамгершілік пен салауатты өмір салтының берік негіздерін қалыптастыру, жеке тұлғаның дамуына жағдай жасау арқылы зияткерлікті байыту;

3) азаматтық пен патриотизмге, өз Отанына, Қазақстан Республикасына сүйіспеншілікке, мемлекеттік рәміздерді құрметтеуге, халық дәстүрлерін қастерлеуге, Конституцияға қайшы және қоғамға қарсы кез келген көріністерге төзбеуге тәрбиелеу;

4) белсенді азаматтық ұстанымы бар жеке адамды тәрбиелеу, республиканың қоғамдық-саяси, экономикалық және мәдени өміріне қатысу қажеттілігін, жеке адамның өз құқықтары мен міндеттеріне саналы көзқарасын қалыптастыру;

5) отандық және әлемдік мәдениеттің жетістіктеріне баулу; қазақ халқының және республиканың басқа да халықтарының тарихын, әдет - ғұрыптары мен дәстүрлерін зерделеу; мемлекеттік, орыс, шетел (ағылшын, неміс) және басқа да тілдерді меңгеру;

6) педагог қызметкерлердің әлеуметтік мәртебесін арттыруды қамтамасыз ету;

7) қоғам мен экономиканың қажеттіліктеріне жауап беретін білім беру сапасын бағалаудың ұлттық жүйесінің жұмыс істеуі;

8) оқытудың жаңа технологияларын, оның ішінде кредиттік, қашықтықтан, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды енгізу және тиімді пайдалану;

9) жалпы оқыту, жұмыс орны бойынша оқыту және еңбек нарығының қажеттіліктері арасындағы өзара байланысты қамтамасыз ететін және әркімге білім мен құзыреттілікке негізделген қоғамда өзінің жеке әлеуетін барынша пайдалануға көмектесетін өмір бойы оқыту жүйесін дамыту;

10) білім алушылардың кәсіби уәждемесін қамтамасыз ету;

11) ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар адамдардың білім алуы үшін арнайы жағдайлар жасау;

гимназия Қазақстан Республикасының заңнамасына және осы Жарғыға сәйкес мынадай ақылы білім беру қызметтерін көрсетуге құқылы:

1) қосымша білім беру бағдарламалары бойынша оқыту;

2) арнайы курстар мен дисциплиналардың циклдерін қосымша оқыту бойынша;

3) жекелеген білім алушылармен жеке тәртіппен оқу жоспары бойынша сағат санынан артық пәндер бойынша қосымша сабақтар өткізу;

4) оқушылармен пәндерді қосымша тереңдетіп оқыту бойынша (Мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттардың тиісті білім беру бағдарламаларының шеңберінен тыс).

5) кепілдемеде белгіленген ақысыз білім беру қызметтеріне жатпайтын, басқа да білім беру қызметтері.

негізгі қызметтің орнына ақылы қызметтер көрсетілмейді. Гимназияның ақылы қызметтерінің бағасы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен бекітілуге жатады.

гимназия дамытушы оқытудың жаңа мазмұнын, оны енгізу бойынша формалар мен әдістерді іздестіруді, әзірлеуді, эксперименттік оқу жоспарларын, бағдарламалар мен факультативтік курстарды байқаудан өткізуді ұйымдастыратын білім беру ұйымы болып табылады. Оқу процесін ұйымдастыру, басқару осы жарғыға сәйкес жүзеге асырылады.

оқу-тәрбие қызметі мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттары негізінде әзірленген және жалпыға міндетті негізгі және қосымша бағдарламаларды игеруді іске асыратын оқу жоспарлары мен бағдарламаларына сәйкес жүзеге асырылады. Мекеменің бағдарламалары үлгілік бағдарламалар негізінде жүзеге асырылады.

гимназия «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген шекте оқытудың нысандарын, құралдары мен әдістерін таңдауда дербес болады. Білім беру процесін жүзеге асыру үшін гимназия жылдық жұмыс оқу жоспарын және оқу сабақтарының кестесін әзірлейді және бекітеді, оны мекеме басшысы бекітеді.

гимназияға факультативтерге және әр сыныпқа 4 сағат есебінен оқушылардың таңдауы бойынша қосымша курстарды ұйымдастыруға, сондай-ақ үйірмелерді, студияларды, ғылыми қоғамдарды және басқаларды ұйымдастыру үшін, сондай-ақ жекелеген курстар мен лекцияларды төлеу үшін жоғары және бірінші біліктілік санаттағы мамандармен немесе ЖОО оқытушыларымен шарт негізінде мектепке жылына 1500 сағат есебінен қаражат бөлінеді. Таңдау бойынша факультативтік сабақтар мен курстар топтарда кемінде 10 адам болған кезде өткізіледі.

Оқыту тілі: қазақ тілі

оқу жұмыс жоспарының вариативті бөлігі қамтамасыз етіледі:

1) жеке таңдаумен, жеке даму бағдарламасымен, оқытудың инновациялық және технологияларын пайдаланумен;

2) мекеменің мақсаттары мен міндеттеріне жауап беретін қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыру үшін пәндерді дамытатын жаңа оқу бағдарламаларын енгізу арқылы жүзеге асырылады;

3) тұлғаның жалпы мәдени дамуына ықпал ететін, дүниетаным мен гуманистік сананы қалыптастыратын, шындықты танудың әмбебап тәсілдерін меңгеруге, білім алушылардың ойлау қызметін дамытуға бағытталған пәндер мен курстарды енгізу арқылы жүзеге асырылады.

гимназия Құрылымы:

1) әкімшілік (директор және оның орынбасарлары);

2) педагогикалық кеңес, әдістемелік кеңес, педагогикалық әдеп жөніндегі кеңес, қамқоршылық кеңес, жалпымектептік ата-аналар комитеті, сыныптық ата-аналар комитеттері, пәндік әдістемелік бірлестіктер;

3) сынып-мекеменің негізгі құрылымдық бірлігі.

білім деңгейлері:

1) бастауыш білім беру (1 - 4-сыныптар) негізгі стратегиялық бағыт кіші оқушының жеке қабілеттерін ашуға, қызметтің негізгі салаларында бастапқы бағдарлауды және оқытудың оң уәждемесі негізінде шығармашылықтың бастапқы дағдыларын қалыптастыруға, балалардың психофизикалық, зияткерлік және музыкалық дамуы үшін жағдай жасауға мүмкіндік беретін дамытушылық оқыту болып табылады. Оқу бағдарламасын меңгеру мерзімі-4 жыл. Гимназияда Бастауыш білім беру деңгейінде гимназиялық компонент есебінен ерте бейіндеу жүзеге асырылады.

2) негізгі орта білім беру (5 - 9 сыныптар) білім беру мазмұнын жаңартуға бағдарланған Базалық Әмбебап білім беруді қамтамасыз етеді, неғұрлым күрделі танымдық процестерге өту үшін арнайы біліктер мен дағдыларды қалыптастырады; жалпы дамыту және арнайы курстарды таңдауды қамтамасыз етеді, бейіналды оқыту шеңберінде оқушылардың жеке даму траекториясын құруы үшін мүмкіндіктер жасайды. Азаматтық пен патриотизмге, өз Отаны - Қазақстан Республикасына сүйіспеншілікке, мемлекеттік рәміздерді құрметтеуге, халық дәстүрлерін қастерлеуге, Конституцияға қайшы және қоғамға қарсы кез келген көріністерге төзбеуге тәрбиелеу. Білім алушылардың кәсіптік бағдарлануын қамтамасыз ету. Негізгі орта білім жалпы орта білім алу үшін негіз болып табылады. Әрбір

пәннің мазмұнын зерделеу негізгі орта білім беру деңгейінде аяқталады. Негізгі орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламасын меңгеру мерзімі - 5 жыл. Гимназияда орта білім деңгейінде 7 сыныптан бастап гимназия компонентінің сағаттары есебінен бейіналды даярлық жүзеге асырылады.

3) жалпы орта білім беру (10 – 11 сыныптар) білім алушының танымға деген қызығушылығы мен шығармашылық қабілеттерін дамытуды, оқытуды саралау негізінде дербес оқу іс-әрекеті дағдыларын қалыптастыруды қамтамасыз етеді. Міндетті пәндерге қосымша жеке тұлғаның қызығушылықтарын, қабілеттері мен мүмкіндіктерін іске асыру мақсатында білім алушылардың өздері таңдаған пәндер, яғни гуманитарлық немесе жаратылыстану-математикалық бағыттар бойынша бейіндік оқыту енгізіледі. Жалпы орта білім Бастауыш кәсіптік, орта кәсіптік (қысқартылған, жеделдетілген бағдарламалар бойынша) және жоғары кәсіптік білім алу үшін негіз болып табылады. Жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін оқу бағдарламасын меңгеру мерзімі-2 жыл.

қосымша білім беруді дамыту шеңберінде Қарағанды облысының Білім басқармасы «Қарағанды қаласы білім бөлімі» мемлекеттік мекемесі басшысының бұйрығына сәйкес мектептің жұмыс оқу жоспарының вариативтік бөлігінің сағаттары қосымша білім беру ұйымдарына және ЖОО-ларға берілуі мүмкін.

сағаттар мен сыныптарды беру, сондай-ақ үйірмелерді оқытуға байланысты барлық мәселелерді реттеу «Қарағанды облысының Білім басқармасының Қарағанды қаласының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесімен жүзеге асырылады. Мекеме оқу жоспарының вариативті компонентінің сағаттарын мектептен тыс уақытта (мәдениет мекемелерінде, спорт ғимараттарында, әскери нысандарда, зерттеу зертханаларында, өнеркәсіптік кәсіпорындарда, қосымша білім беру ұйымдарында және т.б.) өткізуге құқылы.

тиісті контингенті көрсетілген Сыныптар жиынтығы «Қарағанды облысының Білім басқармасы Қарағанды қаласы білім бөлімі» мемлекеттік мекемесінің басшысымен келісіледі. Сыныптар жиынтығын қалыптастыруға мекеме басшысы дербес жауапты болады. Сыныптардағы оқушылар саны осы білім беру ұйымына тікелей бөлінетін бюджет қаражаты ескеріле отырып, санитариялық нормативтер сақталған жағдайда қолданыстағы «білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларына сәйкес белгіленеді.

сыныптар тізбесі мемлекеттік білім беру стандартында айқындалған пәндерді оқу кезінде кемінде 24 оқушы санымен 2 кіші топқа бөлінуі мүмкін. Таңдау бойынша факультативтік сабақтар мен курстар топтарда кемінде 10 адам болған кезде өткізіледі. Жарғының осы тармағы мекеме орналасқан тиісті әкімшілік-аумақтық бірлік бюджетінің мүмкіндіктерін ескереді.

гимназия білім алушылардың бейімділігі мен қабілеттеріне сәйкес қоғамдық-гуманитарлық және өзге де оқыту бағыттары бойынша кеңейтілген және терендетілген білім беруді қамтамасыз ететін бастауыш, негізгі орта

және жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын және қосымша білімнің білім беру бағдарламаларын іске асырады.

гимназия денсаулық жағдайы туралы медициналық қорытындыға сәйкес оқушылармен үйде сабақ өткізуді қамтамасыз етеді. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің нұсқаулықтарына сәйкес аптасына оқу сағаттарының саны бөлінеді, кесте жасалады, бұйрықпен педагогтердің дербес құрамы айқындалады, өткізілген сабақтар журналы жүргізіледі. Ата-аналар (заңды өкілдер) үйде сабақ өткізу үшін жағдай жасауға міндетті.

оқу сабақтары Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен басталады және аяқталады. Оқу жылының ұзақтығы, оның ішінде оқу апталары мен каникул Саны білім беру саласындағы мемлекеттік стандарттың талаптарына және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік актілеріне сәйкес айқындалады.

гимназияда 6 күндік жұмыс және сабақ режимі орнатылған. Сабақ кестесін мекеме басшысы не оны алмастыратын адам бекітеді. Сабақ кестесінде оқу сабақтарының күнделікті саны, ұзақтығы мен реттілігі, сондай-ақ сабақтар арасындағы үзілістердің ұзақтығы көрсетіледі. Мектептегі сабақ кестесінің мәселелері қолданыстағы "білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларымен реттеледі. Сабақ кестесі уәкілетті органдар және (немесе) лауазымды адамдар белгілеген шектеу шараларына негізделген эпидемиологиялық жағдайға сәйкес өзгеруі мүмкін.

сабақтар арасындағы өзгерістер кезеңінде гимназия Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ата-аналар мен жалпыға міндетті оқу қорының қаражаты есебінен мектеп асханасында жүзеге асырылатын білім алушыларды тамақтандыруды ұйымдастырады.

гимназиядағы тәртіп оқушылардың, тәрбиеленушілердің, педагогтардың адамдық қадір-қасиетін құрметтеу негізінде сақталады. Білім алушыларға қатысты күш көрсету және психикалық зорлық-зомбылық әдістерін қолдануға жол берілмейді. Оқушыларға дәрігерге дейінгі медициналық қызмет көрсетуді мейірбике қамтамасыз етеді, ол әкімшілікпен және педагогикалық персоналмен қатар білім алушылардың денсаулығы мен физикалық дамуына, емдеу іс-шараларын жүргізуге және санитариялық-гигиеналық нормаларды сақтауға жауапты болады. Дәрігерлік медициналық қызмет көрсетуді жергілікті деңгейдегі денсаулық сақтау органдары (емхана) жүзеге асырады. Оқушылар кесте бойынша медициналық тексеруден өтеді.

Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңының талаптарына сәйкес гимназияда мектеп формасы міндетті. Қазақстан Республикасының мемлекеттік білім беру жүйесінің зайырлы сипатына байланысты 14.01.2016 ж. бекітілген «Орта білім беру ұйымдары үшін міндетті мектеп формасына қойылатын талаптарға» сәйкес мектеп формасына түрлі конфессиялардың діни тиесілік киім элементтерін енгізуге жол берілмейді. Мектеп формасын кию тәртібі мен стилі ата-аналар комитетімен немесе қамқоршылық кеңеспен келісім бойынша мекеме басшысының бұйрығымен бекітіледі.

гимназияда саяси партиялардың, қоғамдық-саяси және діни қозғалыстар мен ұйымдардың ұйымдық құрылымдарын құруға және олардың қызметіне жол берілмейді.

инклюзивтік білім беру мақсаттарын жүзеге асыра отырып, Гимназия ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар (ақыл-ойы сақталған) балаларға білім алу үшін арнайы жағдайларды қамтамасыз етеді. Білім алушылардың ата-аналарының немесе өзге де заңды өкілдерінің мүдделерін ескере отырып, мекемеде инклюзивті сыныптар ашылуы мүмкін (бір сыныпта ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар екіден көп емес бала оқи алады). Инклюзивті сыныптарда білім алатын ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар психологиялық-медициналық-педагогикалық консультацияның қорытындысы мен ұсынымдары бойынша жалпы білім беретін оқу немесе жеке бағдарлама бойынша білім ала алады. Мекемеде лого-пункт өз жұмысын тұрақты негізде жүзеге асыра алады. Логопункт ашу «Қарағанды облысының білім басқармасы Қарағанды қаласының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесі басшысының бұйрығымен ресімделеді.

гимназияға қабылдау бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидалары негізінде жүргізіледі. Балаларды қабылдауға арналған құжаттардың тізбесі бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білімнің білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдау қағидаларында және мемлекеттік қызметтер көрсетудің тиісті мемлекеттік стандартында айқындалады. Бірінші сыныпқа қабылдау кезінде баланың ата-аналары немесе заңды өкілдері мұғалімді таңдауға құқылы емес.

гимназияға кіріспе іріктеу негізінде оқушылар «жақсы» және «өте жақсы» бағаларымен қабылданады. Қабылдау үшін негіз баланың гимназияда оқуға дайындығы туралы психологиялық-педагогикалық комиссияның шешімі болып табылады. Әңгімелесуді құрамына мұғалімдер, психологтар және гимназияның медицина қызметкері кіретін комиссия өткізеді.

сыныптан сыныпқа ауыстыру және оқушыларды бірінші сатыда шығару үлгерім нәтижелері бойынша педагогикалық кеңестің шешімімен жүргізіледі (негізгі пәндер бойынша «үштіктің» үштен аспайтын бағасы). Оқушыларды екінші сатыға шығару гимназияның педагогикалық кеңесінің шешімімен үлгерім нәтижелері бойынша жүзеге асырылады (негізгі пәндер бойынша үш «үштік» бағасынан артық емес)

1-11 сыныптарда білім алушылардың ең аз саны 12 адамнан кем болмауы тиіс.

білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылаудың, аралық және қорытынды аттестаттаудың үлгілік қағидаларына сәйкес жүргізіледі.

кәмелетке толмаған білім алушыларды алып тастауға білім беру ұйымының мемлекеттік басқару органының шешімі бойынша құқыққа қайшы әрекеттер жасағаны, білім беру ұйымының жарғысын, сондай-ақ үлгерімін өрескел және бірнеше рет бұзғаны үшін жол беріледі. Жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды шығару туралы шешім қорғаншылық және қамқоршылық органдарының келісімімен қабылданады. Гимназиядан кәмелетке толған білім алушыларды шығаруға педагогикалық кеңестің шешімі бойынша жол беріледі.

жалпы білім беру процесінің қатысушылары: білім алушылар, педагог қызметкерлер, білім алушылардың ата-аналары (оларды алмастыратын адамдар) болып табылады.

оқушылар құқылы:

- 1) тегін жалпы орта білім алуға;
- 2) әртүрлі қызмет түрлеріндегі ерекше табыстары үшін көтермелеуге;
- 3) медициналық қызмет көрсетуге;
- 4) кітапхана қорын тегін пайдалану;
- 5) қосымша (ақылы) білім беру қызметтерін алуға;
- 6) мекемені басқаруға қатысуға құқығы бар;
- 7) адамның қадір-қасиетін құрметтеуге, ар-ождан мен ақпарат бостандығына, өз пікірлері мен сенімдерін еркін білдіруге құқығы бар.

гимназия зайырлы және діни білімнің бөліну принципін ұстанады. Діни тәрбиенің кез келген түріне жол берілмейді.

қорытынды аттестаттаудан сәтті өткен түлектерге мекеменің мөрімен расталған тиісті білімі туралы мемлекеттік үлгідегі құжат беріледі.

білім алушылар міндетті:

- 1) гимназияның жарғысын және ішкі тәртіп ережелерін орындауға міндетті;
- 2) білім алушы мектеп мүлкіне зиян келтірген жағдайда мекеменің мүлкін адал оқуға және ұқыпты қарауға, оның құнын ата-анасымен бірге қалпына келтіруге және өтеуге міндетті;
- 3) гимназияның басқа білім алушылары мен қызметкерлерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге міндетті;
- 4) гимназияда белгілеген мектеп формасын киюге міндетті.

кәмелетке толмаған балалардың ата-аналары мен өзге де заңды өкілдерінің құқығы:

- 1) Қамқоршылық кеңес немесе ата-аналар комитеті арқылы мекемені басқару органдарының жұмысына қатысуға құқылы;
- 2) өз балаларының үлгеріміне, мінез-құлқына және оқу жағдайларына қатысты ақпарат алуға құқылы;
- 3) өз балаларын оқыту және тәрбиелеу проблемалары бойынша консультациялық көмек алуға құқылы.

ата-аналар мен өзге де заңды өкілдер:

- 1) балалардың өмірі мен оқуы үшін салауатты және қауіпсіз жағдайлар жасауға, олардың зияткерлік және Дене күшінің дамуын, имандылық тұрғыдан қалыптасуын қамтамасыз етуге міндетті;

- 2) балалардың мектепалды даярлығын қамтамасыз ету;
- 3) гимназиямен ынтымақтасуға;
- 4) балалардың гимназияға баруын қамтамасыз етуге міндетті;
- 5) балаларды мектеп керек-жарақтарымен, мекеме белгілеген мектеп формасымен қамтамасыз етуге міндетті;

6) ата-аналар сабақтан тыс уақытта, оның ішінде каникулдық уақытта өз балаларының бос уақытын, жұмыспен қамтылуын және тәрбиесін ұйымдастыруға толық жауапты болады;

7) гимназияның педагогикалық және өзге де қызметкерлерінің арнамысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге міндетті;

ата-аналар (олардың орнындағы адамдар) гимназияның жарғысын, ішкі тәртіп ережелерін орындауға және өз балаларын тәрбиелеу мен оқытуға, сондай-ақ мемлекеттік меншікке ұқыпты қарауға жауапты болуға міндетті.

гимназияны басқару Қазақстан Республикасының заңнамасына, осы Жарғыға сәйкес жүзеге асырылады. Алқалық басқару нысаны Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен педагогикалық кеңес болып табылады.

мекемені тікелей басқаруды директор жүзеге асырады.

директор жауап береді:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Мекеме қызметкерлерінің біліктілік деңгейіне, оқу жоспары мен оқу процесінің кестесіне сәйкес білім беру бағдарламаларын іске асыруға, білім алушылардың білім сапасына, өмірі мен денсаулығына, білім беру процесі кезінде білім алушылар мен мекеме қызметкерлерінің құқықтары мен бостандықтарын сақтауға құқығы бар.

2) лауазымдық нұсқаулықпен белгіленген нормативтік актілерді, облыстық және қалалық/аудандық маңызы бар білім беру органдарының бұйрықтарын, лауазымдық міндеттерді дәлелді себептерсіз орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны, оның ішінде берілген құқықтарды пайдаланбағаны үшін жауап береді.

3) білім алушының жеке басына тәни және (немесе) психикалық зорлық-зомбылықпен байланысты тәрбиелеу әдістерін қолданғаны, оның ішінде бір рет қолданғаны, сондай-ақ өзге де өнегесіз теріс қылық жасағаны үшін директор еңбек заңнамасына сәйкес атқаратын лауазымынан босатылуы мүмкін.

4) өрт қауіпсіздігі, еңбекті қорғау қағидаларын, оқу-тәрбие процесін ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық қағидаларын бұзғаны үшін директор Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жауаптылыққа тартылады.

гимназияның педагогикалық қызметкерлерінің құқықтары мен міндеттері Қазақстан Республикасының «педагог мәртебесі туралы» Заңына және педагогикалық этика ережелеріне сәйкес анықталады.

тиісті бейіндер бойынша арнайы педагогикалық немесе кәсіптік білімі бар адамдар педагогикалық қызметпен айналысуға жіберіледі. Жұмысқа адамдар жіберілмейді:

- 1) медициналық қарсы көрсетілімдері бар;
- 2) психиатриялық және (немесе) наркологиялық диспансерде есепте тұрған адамдар, жыл сайын жылына бір рет, оқу жылының басында педагог өзінің психиатриялық және (немесе) наркологиялық диспансерде есепте тұрмайтындығын кез келген заңды тәсілмен растамаған жағдайда;

3) Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінде көзделген шектеулер негізінде жүзеге асырылады.

жұмысқа қабылдау кезінде директор азаматтық қызметшінің тиісті бос лауазымдарына орналасуға қойылатын біліктілік талаптарын басшылыққа алуға міндетті. Тиісті білімсіз педагогикалық қызметпен айналысуға жол берілмейді. Педагогикалық лауазымдар бойынша азаматтарды қабылдау тәртібін бұзғаны үшін директор дербес жауапты болады. Мекеме қызметкерлерінің құқықтары мен міндеттері тиісті лауазым немесе қызмет түрі үшін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерімен белгіленеді.

мектепті басқарудың бір түрі - педагогикалық кеңес. Педагогикалық кеңестің құрамына: білім беру ұйымының басшысы (төраға), оның орынбасарлары, педагогтар, тәрбиешілер, психолог, әлеуметтік педагог кіреді. Білім беру ұйымының педагогикалық кеңесінің отырысына ата-аналар комитетінің немесе қамқоршылық кеңесінің мүшелері шақырылады. Педагогикалық кеңестің құрамы оқу жылына арналған білім беру ұйымы басшысының бұйрығымен бекітіледі. Педагогикалық кеңес өз құрамынан бір жыл мерзімге хатшы сайлайды.

педагогикалық кеңес:

- 1) білім беру ұйымдарында құқықтық актілерді орындау жөніндегі іс-шаралар;
- 2) оқу-тәрбие және әдістемелік жұмыстың жай-күйі, оқытудың барлық нысандары бойынша оқыту әдістерін жетілдіру мәселелері, оқытудың жаңа технологияларын енгізу;
- 3) оқу-тәрбие жұмысын жоспарлау мәселелері;
- 4) қорытынды аттестаттауды өткізу, білім алушыларды емтихандарға жіберу, ұсынылған құжаттар негізінде білім алушыларды емтихандардан босату, білім алушыларды келесі сыныпқа ауыстыру немесе оларды қайта курсқа қалдыру, білім алушыларды грамоталармен, мақтау қағаздарымен марапаттау, негізгі орта білімді үздік бітіргені туралы куәлік, негізгі орта білімді бітіргені туралы куәлік, Үздік аттестат, жалпы орта білім туралы аттестат, белгіленген үлгідегі анықтама беру мәселелері;
- 5) педагогтердің оқу жүктемесін бөлу, алдын ала тарифтеу, аттестаттауға дайындау, марапаттау және көтермелеу мәселелері.

педагогикалық кеңестің жұмысы оқу жылына әзірленетін, педагогикалық кеңестің отырысында қаралатын және білім беру ұйымының басшысы бекітетін жоспарға сәйкес жүргізіледі. Педагогикалық кеңес жылына кемінде бес рет жиналады.

15. Гимназиялардың осы Жарғыда бекітілген оның қызметінің мәні мен мақсаттарына сай келмейтін қызметті жүзеге асыруға, сондай-ақ мәмілелерді жасауға құқығы жоқ.

16. Гимназияның Қазақстан Республикасының заңдарында немесе құрылтай құжаттарында белгілі бір шек қойылған қызмет мақсаттарына қайшы не оның басшысының жарғылық құзыретін бұза отырып жасаған мәмілесі: құрылтайшының, тиісті саланың уәкілетті органының, сондай-ақ оған қатысты осы Жарғыда көрсетілген мүлікке қатысты құқық субъектісінің, мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органның функцияларын жүзеге асыратын органның талап қоюы бойынша жарамсыз деп танылуы мүмкін.

4 Тарау. Мемлекеттік мекемені басқару

17. Гимназияны жалпы басқаруды «Қарағанды облысы білім басқармасының Қарағанды қаласының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесі жүзеге асырады.

18. «Қарағанды облысының Білім басқармасы Қарағанды білім бөлімі» мемлекеттік мекемесі заңнамамен белгіленген тәртіпте келесі функцияларды жүзеге асырады:

- 1) мемлекеттік мекеменің басшысын тағайындайды;
  - 2) мүлікті мемлекеттік мекемеге бекітеді;
  - 3) мемлекеттік мекеменің қаржыландыру жоспарын бекітеді;
  - 4) мемлекеттік мекеме мүлкінің сақталуына бақылауды жүзеге асырады;
  - 5) мемлекеттік мекеменің басқару органдарының құрылымын, қалыптастыру тәртібін және өкілеттіктерінің мерзімін, мемлекеттік мекеменің шешімдер қабылдау тәртібін анықтайды;
  - 6) мемлекеттік мекеме басшысының құқықтарын, міндеттерін және жауапкершілігін, оны атқаратын қызметінен босатудың негіздерін белгілейді;
  - 7) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мемлекеттік мекеменің штат санын, тарифтеу тізімдерін және өзге де Қаржы-шаруашылық құжаттамасын келіседі;
  - 8) мемлекеттік мекеме басшысының ұсынуы бойынша оның орынбасарлары мен бас бухгалтерді қызметке тағайындайды және қызметтен босатады;
  - 9) жылдық қаржылық есептілікті бекітеді;
  - 10) мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органға мемлекеттік мекемеге берілген немесе өзінің шаруашылық қызметінің нәтижесінде сатып алған мүлікті алып қоюға немесе қайта бөлуге жазбаша келісім береді;
  - 11) гимназияның құрылтайшысына мемлекеттік мекемені қайта ұйымдастыру және тарату туралы ұсыныс енгізеді;
  - 12) осы жарғымен және Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасымен өзіне жүктелген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.
19. Гимназия директорын білім беру саласындағы уәкілетті орган бекіткен тағайындау қағидаларына сәйкес «Қарағанды облысының білім

басқармасы Қарағанды қаласы білім бөлімі» мемлекеттік мекемесінің басшысы қызметке тағайындайды және қызметтен босатады.

20. Гимназия директоры мемлекеттік мекеменің жұмысын ұйымдастырады және оған басшылық жасайды, "Қарағанды облысының білім басқармасы Қарағанды қаласының білім бөлімі" мемлекеттік мекемесіне тікелей бағынады және мемлекеттік мекемеге жүктелген міндеттердің орындалуына және оның функцияларын жүзеге асыруға дербес жауапты болады.

21. Гимназия директоры дара басшылық қағидаттарында әрекет етеді және мемлекеттік мекеме қызметінің мәселелерін Қазақстан Республикасының заңнамасымен және осы Жарғымен айқындалатын өз құзыретіне сәйкес дербес шешеді.

22. Гимназия директорының мемлекеттік мекеменің жарғыдан тыс қызметті жүзеге асыруына бағытталған іс-әрекеттері Еңбек міндеттерін бұзу болып табылады және тәртіптік және материалдық жауаптылық шараларын қолдануға әкеп соғады.

23. Гимназия директоры Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

- 1) гимназия атынан сенімхатсыз әрекет етеді;
- 2) мемлекеттік органдарда, өзге де ұйымдарда гимназияның мүдделерін білдіреді;
- 3) шарттар жасасады;
- 4) сенімхаттар береді;
- 5) гимназияның іссапарлар, тағылымдамалар, қызметкерлерді қазақстандық және шетелдік оқу орталықтарында оқыту және қызметкерлердің біліктілігін арттырудың өзге де түрлері жөніндегі жоспарларын бекітеді;
- 6) банк шоттарын ашады;
- 7) барлық қызметкерлер үшін міндетті бұйрықтар шығарады және нұсқаулар береді;
- 8) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес гимназияның қызметкерлерін жұмысқа қабылдайды және жұмыстан босатады;
- 9) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен гимназия қызметкерлеріне көтермелеу шараларын қолданады және тәртіптік жаза қолданады;
- 10) өзінің орынбасарлары мен гимназияның өзге де басшы қызметкерлерінің міндеттері мен өкілеттік аясын айқындайды;
- 11) Қазақстан Республикасының заңнамасымен, осы жарғымен және «Қарағанды облысының білім басқармасы Қарағанды қаласының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесімен өзіне жүктелген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

5 Тарау. Гимназияның мүлкін құру тәртібі

24. Гимназияның мүлкін заңды тұлғаның активтері құрайды, оның құны оның балансында көрсетіледі. Мемлекеттік мекеменің мүлкі мыналардың есебінен қалыптастырылады:

- 1) оған құрылтайшы берген мүлік;
- 2) өз қызметі нәтижесінде сатып алынған мүлік (ақшалай кірістерді қоса алғанда);
- 3) Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынбаған өзге де көздер есебінен қалыптастырылады.

25. Гимназияның өзіне бекітілген мүлікті және оған смета бойынша бөлінген қаражат есебінен сатып алынған мүлікті өз бетімен иеліктен шығаруға немесе оған өзгедей тәсілмен билік етуге құқығы жоқ.

26. Гимназияның қызметі Қарағанды облысының бюджетінен қаржыландырылады.

27. Гимназия Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бухгалтерлік есеп жүргізеді және есептілік ұсынады.

28. Мемлекеттік мекеменің қаржы-шаруашылық қызметін тексеру және тексеру Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.

6 Тарау. Гимназияның жұмыс тәртібі

29. Гимназияның жұмыс тәртібі ішкі еңбек тәртібі қағидаларымен белгіленеді және Қазақстан Республикасы Еңбек заңнамасының нормаларына қайшы келмеуі тиіс.

7 Тарау. Құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

30. Гимназияның құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу қолданыстағы заңнамада белгіленген өкілеттіктерге сәйкес осы шешімді қабылдаған құрылтайшының немесе органның шешімі бойынша жүзеге асырылады. Гимназияның құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу «заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу және филиалдар мен өкілдіктерді есептік тіркеу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес аумақтық әділет органдарында мемлекеттік тіркеу рәсімінен өтеді.

8 Тарау. Гимназияны қайта ұйымдастыру және тарату шарттары

31. Коммуналдық мемлекеттік мекемені қайта ұйымдастыру Қарағанды облысы әкімдігінің шешімі бойынша жүргізіледі.

32. Гимназия заң актілерінде көзделген басқа да негіздер бойынша таратылады.

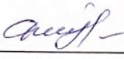
33. Гимназияны қайта ұйымдастыру мен таратуды "Қарағанды облысының білім басқармасы" мемлекеттік мекемесімен келісім бойынша Қарағанды облысының әкімдігі жүзеге асырады.

34. Кредиторлардың талаптарын қанағаттандырғаннан кейін қалған таратылған гимназияның мүлкін "Қарағанды облысының экономика басқармасы" мемлекеттік мекемесі қайта бөледі.

35. Таратылған гимназияның ақшасы, осы заңды тұлғаның мүлкін іске асыру нәтижесінде алынған қаражатты қоса алғанда, кредиторлардың талаптары қанағаттандырылғаннан кейін қалған ақша тиісті бюджеттің кірісіне есептеледі.

9 Тарау. Гимназияның филиалдары мен өкілдіктері туралы мәліметтер

36. Гимназияның филиалдары мен өкілдіктері жоқ.

Директор _____ _____ К. Сейтимбетова
(қолы)